

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců
JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy ve věci

žalobce: **Mgr. J. B.**, nar. X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Petrem Kociánem,
sídlem Revoluční 1047/14, 741 01 Nový Jičín

proti
žalovanému: **Úřad městské části Praha 12**
sídlem Generála Šišky 2375/6, 143 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2025, č. j. P12 33084/2025 OVY, sp. zn.
P12 124426/2024 OKT,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný odložil jeho žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“, případně „IZ“), a to z důvodu neuhrazení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací dle § 17 odst. 1 informačního zákona.
2. Dne 24. 10. 2024 podal žalobce u žalovaného (povinný subjekt) žádost v tomto znění: „žádám tímto dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a to informace v rozsahu kopií
a) oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a
b) rozhodnutí o změně stavby před dokončením
ve všech věcech, ve kterých takto postupoval a rozhodl Úřad městské části Praha 12, odbor výstavby, a to za dobu od 1.1.2021 do dnešního dne.“ (tj. do 24. 10. 2024 – pozn. soudu).

Žalobní body

3. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za protiústavní, nepřezkoumatelné a nezákonné. Rozhodnutí o odložení žádosti je dle žalobce zpracováno „způsobem poněkud nepatřičným pro všeobecně přijímané standarty pro vydání správního rozhodnutí“.
4. Nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a poté namítl protiústavnost a nezákonnost úhrady za vyhledávání informací, a nezákonnost následného odložení žádosti o informace pro neuhrazení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. K tomu odkázal na nález Ústavního soudu (dále též „ÚS“) ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3930/14. Dále uvedl, že výzva k úhradě za vyhledávání informací je v rozporu se základním právem na informace zaručeným Listinou základních práv a svobod (dále též „Listina“, příp. „LZPS“), informačním zákonem a základní povinností státu poskytovat informace o svých úkonech. Má se tak jednat o omezení práva na informace skrze nezákonné požadování úhrady. Současně dodal, že postup vyřízení stížnosti proti sdělení, jímž byl vyzván k úhradě nákladů vyhledávání, je nezákonný a protiústavní.
5. Dále žalobce namítl, že požadované informace by měl mít žalovaný k dispozici, a to pro řádný výkon jeho povinností. Žalobce je názoru, že neexistence souboru informací, či rychlého a snadného přístupu k nim, ovlivňuje zákonnost jeho rozhodnutí, jelikož může docházet k porušování legitimního očekávání a rovnosti účastníků správních řízení, u něj vedených.
6. Rovněž žalobce nesouhlasí s žalovaným v tom, že požadovaná činnost je činností spočívající v mimořádně rozsáhlém vyhledání informací. Žalobce polemizoval se závěry žalovaného stran časové náročnosti vyhledávání. K tomu poukázal na možnosti využití modernějších interních systémů, což by usnadnilo žalovanému vyhledávání a ušetřilo mu tak čas. Proto má žalobce za to, že 4 a čtvrt hodiny nelze považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.
7. Žalobce dále namítl, že není možné požadovat úhradu za to, že povinný subjekt (žalovaný) bude zjišťovat, zda jsou v jeho systémech vůbec nějaká rozhodnutí, jež by odpovídala požadavku žalobce.

8. Závěrem žalobce namítl, že částka, kterou stanovil Povinný subjekt v Oznámení o požadované úhradě jako tzv. hodinovou sazbu, a z níž vycházel při výpočtu požadované úhrady, je zcela nepřezkoumatelná a nezákonná. Povinný subjekt totiž odkazuje na částku, u níž nelze zjistit, jak a na základě jakých skutečností k této tzv. hodinové sazbě vůbec dospěl. Proto i z tohoto důvodu je dle žalobce požadavek na úhradu nezákonný, resp. je zcela nepřezkoumatelný.
9. Pro výše uvedené důvody žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí. Dále navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náhradu nákladů řízení.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
11. Ve svém vyjádření uvedl, že požadavek na úhradu nákladů za poskytnutí informace na straně jedné a ústavně zaručené právo na informace na straně druhé byly opakovaně předmětem soudního přezkumu. Žalovaný poukázal na to, že Ústavní soud nikdy nekonstatoval, že by samotné ustanovení § 17 informačního zákona bylo protiústavní. Dodal, že o zásah do práva na informace půjde pouze tehdy, pokud by požadovaná úhrada nebyla proporcionální, nebyla náležitě odůvodněna, nebo by fakticky znemožňovala přístup k informaci. K takovému protiústavnímu postupu však v této věci dle žalovaného nedošlo.
12. Dále pak uvedl, že není v silách státní správy evidovat všechny spisy, dokumenty a podání v elektronické podobě. Stejně tak uvedl, že není možné k vyhledání informací použít automatizovaný informační systém. Současně žalovaný nesouhlasil s tím, že by porušoval zásadu zákonnosti, zásadu legitimního očekávání a rovnosti. Systémy, které žalovaný využívá, jsou totiž primárně určeny k plnění jeho povinností jako např. povolování, kontrola a vymáhání dodržování pravidel pro výstavbu stavebních záměrů a užívání staveb.
13. Žalovaný rovněž nesouhlasil s názorem žalobce, že žalovaný nemá ponětí o tom, zda a jaké oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením vydal. Odkázal přitom na konkrétní závěr, kolik jednotlivých záznamů možných řízení bude třeba projít. Poukázal také na to, že z žalobcova požadavku vyplynula potřeba prověřit nemalé množství záznamů možných řízení, a to 55 spisů, a v těchto ověřit, zda obsahují žalobcem požadované informace a následně veškeré dokumenty anonymizovat.
14. Stejně tak má žalovaný za to, že v oznámení o výši požadované úhrady dostatečně odůvodnil, proč se v daném případě jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Čtyři a čtvrt hodiny činnosti je tak dle žalovaného možné, s ohledem na personální situaci na pracovišti žalovaného a komentářovou literaturu, označit za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Poukázal i na to, že správnost jeho postupu potvrdil i jemu nadřízený orgán při vyřizování stížnosti proti tomuto aktu.

Správní spis

15. Ze správního spisu předloženého žalovaným zjistil soud, že žalobce dne 24. 10. 2024 požádal žalovaného, jakožto povinný subjekt, o informace specifikované výše v části „*vymezení věci*“ tohoto rozsudku. Následně mu byl žalovaným sdělen požadavek na úhradu nákladů za rozsáhlé vyhledání informací dle § 17 odst. 1 věta poslední informačního zákona v výši 1 062 Kč. Tento požadavek odůvodnil žalovaný nutností požadované dokumenty vyhledat prostřednictvím kódů požadovaných dokumentů ve stavebním programu stavebních úřadů, otevřít jednotlivé případy, provést kontrolu vypravení, dokumenty identifikovat a shromáždit vždy s přihlédnutím k požadovanému časovému období žadatele, přičemž uvedl, že bude z opatrnosti postupovat po jednotlivých letech, nikoli zadáním časového úseku vymezeného žadatelem (žalobcem). Rovněž poukázal na to, že se jedná o činnost subjektu nad míru obvyklou, tedy takovou, která není součástí běžné náplně práce povinného subjektu. Pověřený zaměstnanec povinného subjektu tak bude muset odložit výkon svých obvyklých pracovních úkolů a věnovat se vyhledávací činnosti pro žadatele. S odkazem na čl. IV přílohy usnesení Rady městské části Prahy 12, č. R-049-003-19, uvedl, že hodinová sazba v případě rozsáhlého vyhledávání informací je stanovena ve výši 250 Kč. Ta by byla následně vynásobena 4,25, což představuje 2 a čtvrt hodiny vyhledávací činnosti a dvě hodiny potřebné k anonymizaci záznamů. Tento časový údaj je odůvodněn zkušebním vzorkem 25 spisů, které zaměstnanec „zpracoval“ za jednu hodinu.
16. Proti tomuto sdělení podal žalobce stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona. Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „Magistrát“) následně rozhodnutím ze dne 2. 12. 2024, č. j. MHMP 1997464/2024, sp. zn. S-MHMP 1978998/2024/STR (dále jen „Rozhodnutí o stížnosti“), výši úhrady potvrdil dle § 16a odst. 7 písm. a) informačního zákona. V Rozhodnutí o stížnosti Magistrát neshledal pochybení žalovaného v řízení o žádosti o informace a ztotožnil se s jeho závěrem o mimořádně rozsáhlém vyhledávání informací v nyní řešené věci.
17. Žalovaný (povinný subjekt) poté napadeným rozhodnutím odložil žalobcovu žádost o informace pro nezaplacení úhrady, a to ve lhůtě k tomu určené.

Jednání soudu

18. Při jednání soudu žalobce v první řadě odkázal na obsah žaloby. Následně namítal, že povinný subjekt ho nemohl vyzvat k úhradě za mimořádně složité vyhledávání informací, když za mimořádnou složitost vyhledávání stojí nedostatečný informační systém žalovaného, který neodpovídá kontextu 21. století. Řádně a smysluplně vedený informační systém je podstatný pro řádný výkon státní správy a pro jeho kontrolu prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím. Dle žalobce nevedl žalovaný řádně a efektivně informace o své rozhodovací činnosti, což nemůže jít k tíži občana. Žalobce je překvapen, že žalovaný neví, jak rozhodoval dříve. Povinný subjekt je činný na poli stavebního zákona a dle žalobce musí mít přehled o svých úkonech.
19. Žalobce také odkázal na rozsáhlou judikaturu, např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“), ze dne 28. 11. 2018, č. j. 9 As 257/2017-46, ze kterého dovozuje, že není možné, aby žalobce provozoval svou činnost, aniž by měl k dispozici základní

informace o řízení. Žalovaný zřejmě nechápe, že řádně vedené informační systémy jsou podstatou řádného výkonu státní správy.

20. Žalobce poukázal i na to, že zdejší soud dovodil ve své judikatuře, že je nutné v rámci soudního přezkumu posoudit charakter povinného subjektu, např. z hlediska jeho velikosti. Poukázal na to, že žalovaný patří z hlediska populace mezi velké části Hlavního města Prahy, k čemuž předložil obsah webové stránky žalovaného.
21. Ke komentářové literatuře uvedl, že podle něj nelze bez dalšího použít závěry komentářové literatury (Furek a spol.), že může jít o mimořádně rozsáhlé vyhledávání, i pokud by povinný subjekt zpracovával žádost o informace, byť po dobu dvou hodin. Je totiž nutné zohlednit právě velikost povinného úřadu. I s ohledem na závěry pátého senátu nepovažuje dobu nutnou k vyhledávání požadovaných informací v délce 4,25 hodiny za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. Dále k tomu poukázal na rozsudek NSS ze dne 5. 2. 2021, čj. 1 As 281/2020-42, č. 4164/2021 Sb. NSS
22. Žalobce také zdůraznil, že žalovaný požaduje úhradu za něco, za co úhradu požadovat nemůže. Postup žalovaného je tak zcela v rozporu s rozsudkem zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2024, čj. 5 A 36/2022-34, ze kterého žalobce rozsáhle u jednání citoval.
23. Ohledně využití moderních technologií poukázal na to, že žalovaný nemá ponětí o tom, jak fungují moderní systémy AI. Dle žalobce žalovaný rezignoval na vývoj v oblasti AI, neorientuje se v této problematice a není schopen vést své databáze a spisové služby efektivně a v souladu se zásadou dobré správy. Žalobce k tomu zejména poukázal na závěr NSS (rozsudek č. j. 8 As 244/2018-82), že požadavky na možnosti vyhledávání v rámci vnitřních informačních systémů se plynutím času a technickým rozvojem stále zvyšují, což proměňuje způsob, jak lze nahlížet na „mimořádnost“ vyhledávání určitých informací, a tedy zda nejde o „běžnou“ agendu povinného subjektu. Tyto závěry potom rozvádí NSS v rozsudku č. j. 1 As 281/2020-42, na který také žalobce odkázal. K této části argumentace žalobce vznesl nové důkazní návrhy (viz dále).
24. Žalovaný nejprve poukázal na to, že ve shodné věci již rozhodoval osmnáctý senát ve věci 18 A 11/2025. V reakci na přednes žalobce uvedl, že se snažil žalobci vyhovět, v žádném případě proto nelze hovořit o obstrukci či rezignování při poskytování informace žalobce. Žalovaný popsal způsob a možnosti vyhledávání a uvedl, že při vyhledávání identifikoval množinu případů, v níž musel podrobněji vyhledávat. Tím, že zkontroloval část této množiny, mohl učinit kvalifikovaný odhad toho, jak dlouho mu bude trvat prohledat a zpracovat veškerá primárně nalezená data. Jeho informační systém bez dalšího nedovede vyhledávat na základě kritérií, jimiž žalobce vymezil svou žalobu. Žalovaný zdůraznil, že hlavním hlediskem nemůže být žalobcem poukazovaná velikost úřadu, ale podstatná je otázka zátěže nad míru obvyklou, s ohledem na podmínky u povinného subjektu a na charakter posuzovaných informací.
25. Soud předesílá, že obsahem správního spisu se podle ustálené rozhodovací praxe neprovádí dokazování. U ústního jednání pak soud k důkazu provedl dva žalobcem předložené články Digitální a informační agentury dostupné na stránkách data.gov.cz a žalobcovy prompty ze dne 8. 9. 2025 a 9. 9. 2025 zadané do ChatGPT (v jeho nejnovější neplacené verzi) ve znění:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

„jaký je rozdíl mezi technologiemi spravující databáze veřejné správy v roce 2019 a 2025?“ a „jak vysvětlit úředníkovi, že AI je vnitřní součástí databází veřejné správy při zpracování dat, když si myslí, že tomu tak být nemůže a že data se musí někam posílat na internet?“. Součástí těchto promptů jsou i odpovědi tohoto AI nástroje na tyto prompty. Žalovaný žalobcovo tvrzení, že stavební úřad vykonává své pravomoci nad poměrně velkým počtem obyvatelů městské části, považoval za nesporné. Žalobcem prezentované počty obyvatel Městské části Praha 12 a Praha – Libuš nezpochybnil, a proto soud tuto skutečnost vzal za skutečnost mezi účastníky nespornou.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

26. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)
27. Žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou.
28. Žaloba není důvodná.
29. Městský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť vlastní přezkum rozhodnutí je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Musí se jednat o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatek relevantních důvodů [srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, (všechna citovaná soudní rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz)]. Námitka nepřezkoumatelnosti je však uplatněna ve zcela obecné rovině. Takový způsob uplatnění námitek pak dle ustálené judikatury předurčuje také podrobnost jejího vypořádání.
30. Dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
31. Napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné není. Podle ustálené judikatury je třeba za nepřezkoumatelné považovat rozhodnutí, z něhož vůbec není možné seznat, jakým způsobem správní orgán rozhodl, nebo které vykazuje takové rozpory mezi výrokem a odůvodněním, že není možné zjistit, jakými úvahami byl správní orgán veden. Nepřezkoumatelným je také rozhodnutí, z něhož není možné zjistit, jak se správní orgán vypořádal s námitkami účastníka řízení nebo rozhodnutí, které se opírá o v řízení nezjišťované nebo neprokázané skutečnosti. Těmito vadami napadené rozhodnutí netrpí.
32. Vzhledem k tomu, že soud shledal napadené rozhodnutí přezkoumatelné, přistoupil k vlastnímu přezkumu rozhodnutí.
33. Mezi stranami je sporné, zda je napadené rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím zákonné a ústavně-konformní. Navazující spornou otázkou je, zda žalovaný náležitě odůvodnil, v čem spočívala mimořádná

rozsáhlost vyhledávání. Žalobce také namítá nepřezkoumatelnost požadavku na úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Naopak je nesporné, že žalobce vyměřené náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace neuhradil.

34. Soud připomíná, že obsah a kvalita žaloby do značné míry předurčuje rozsah přezkumné činnosti soudu, jakož i obsah jeho rozsudku.
35. Soud považuje za vhodné vyjádřit se nejprve k výroku žalobce, že napadené rozhodnutí je zpracováno „způsobem poněkud nepatřičným pro všeobecně přijímané standardy pro vydání správního rozhodnutí“. Soud k této námitce odkazuje na rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2013, č. j. 6 Ans 16/2012-62, v němž kasační soud seznal, že rozhodnutí o odložení žádosti o informace podle § 17 odst. 5 informačního zákona, nemusí být vydáno formou usnesení podle správního řádu. Je možné samotné rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 odst. 5 informačního zákona pouze poznamenat do spisu. Žadatel však musí být o vydání tohoto rozhodnutí povinným subjektem prokazatelným způsobem vyrozuměn, aby mohl efektivně využít svého práva na soudní ochranu podáním žaloby ve správním soudnictví. Žalobce s tímto způsobem vyřízení seznámen byl, soud proto dospěl k závěru, že k zásahu do jeho práv postupem žalovaného nedošlo.
36. Dle ustanovení § 17 odst. 1 informačního zákona *povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.*
37. Dle ustanovení § 17 odst. 3 informačního zákona *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.*
38. Dle ustanovení § 17 odst. 5 informačního zákona *poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.*
39. Žalobce namítá protiústavnost a nezákonnost výzvy k zaplacení úhrady za vyhledávání informací a nezákonnost následného odložení žádosti o informace pro neuhrazení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. K tomu odkázal na nález ÚS ze dne 16. 6. 2015, I. ÚS 3930/14. Dále uvedl, že výzva k úhradě za vyhledávání informací je v rozporu se základním právem na informace zaručeném Listinou, informačním zákonem a základní povinností státu poskytovat informace o svých úkonech. Má se tak jednat o omezení práva na informace skrze nezákonné požadování úhrady.
40. Žalovaný naopak uvedl, že požadavek na úhradu nákladů za poskytnutí informace je v souladu s ústavním pořádkem, jelikož tento soulad opakovaně konstatoval Ústavní soud.

Dále pak poukázal na situace, kdy je možné označit postup povinného subjektu za zkracující práva žadatele o informace. To se však dle žalovaného v tomto případě nestalo.

41. Soud v první řadě konstatuje, že mezi účastníky není sporu o tom, že právo na informace je právem zaručeným čl. 17 Listiny. Mezi účastníky je však sporná otázka, zda je možné toto právo omezit za užití ustanovení § 17 informačního zákona, tj. úhrady nákladů za „mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“. Z citovaného ustanovení vyplývá, že v případě jejího neuhrazení může dojít k odložení žádosti podle § 17 odst. 5 téhož zákona. Jde o právním řádem předvídaný postup, na němž, je-li řádně odůvodněn, není nic nezákonného. Stejně tak není požadavek úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání protiústavní. NSS i Ústavní soud mnohokrát přezkoumávaly rozhodnutí o odložení žádosti z důvodu neuhrazení úhrady za vyhledávání a právní úpravu § 17 odst. 1, resp. odst. 5 informačního zákona nikdy neseznaly protiústavní (viz např. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, č. j. 5 A 119/2001-38, č. 74/2004 Sb. NSS, již cit. rozsudek č. j. 1 As 281/2020 či nálezy I. ÚS 1083/16 a III. ÚS 3339/20). Postup žalovaného ani v této věci nenarušuje ústavou garantovaná práva žalobce. Ze shora citovaných rozhodnutí nadto plyne, že stanovení úhrady (kvalifikovaným odhadem) jako podmínky poskytnutí informací nekoliduje se svobodným přístupem k informacím, resp. s požadavkem na jeho provedení zákonem ve smyslu čl. 17 odst. 5 věty druhé Listiny základních práv a svobod. Vlastní úhrada se ve smyslu výše uvedeného nedotýká podstaty ani smyslu tohoto práva (čl. 4 odst. 4 Listiny).
42. Nicméně je potřeba poukázat na to, že uplatňování § 17 informačního zákona má své limity. Nelze totiž povolit libovůli povinných subjektů při rozhodování o uplatnění pravidla obsaženého v § 17 informačního zákona. Judikatura dovodila, že o porušení práva na informace půjde tehdy, pokud by požadovaná úhrada nebyla proporcionální, nebyla náležitě odůvodněna, nebo by fakticky znemožňovala přístup k informacím. Je proto nyní na soudu, aby posoudil, zda žalovaný postupoval v rámci těchto limitů (viz např. rozsudky NSS ze dne 10. 10. 2003, č. j. 5 A 119/2001-38, č. 74/2004 Sb. NSS, ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42, č. 4164/2021 Sb. NSS).
43. Vzhledem k tomu, že žalovaný požadovanou úhradu odůvodnil „mimořádně rozsáhlým vyhledáváním“, považuje soud na tomto místě za vhodné vypořádat námitku žalobce, že požadovaná činnost není činností, již by bylo možné označit za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Žalobce polemizoval se závěry žalovaného stran časové náročnosti vyhledávání. K tomu poukázal na možnosti využití modernějších interních systémů, což by usnadnilo žalovanému vyhledávání a ušetřilo mu tak čas. Proto má žalobce za to, že čtyři a čtvrt hodiny nelze považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací.
44. Žalovaný nepovažuje tuto námitku za důvodnou. Uvedl, že v Oznámení o výši požadované úhrady dostatečně odůvodnil, proč se v daném případě jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Čtyři a čtvrt hodiny činnosti je tak dle žalovaného možné, s ohledem na personální situaci na pracovišti žalovaného a komentářovou literaturu, označit za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Zdůraznil také, že správnost jeho postupu potvrdil i jemu nadřízený orgán při vyřizování stížnosti proti tomuto aktu.

45. NSS v rozsudku ze dne 23. 5. 2025, č. j. 5 As 49/2024-50 uvedl, že „[v]ýraz „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ ve smyslu § 17 odst. 1 věty druhé informačního zákona je neurčitým právním pojmem. Bylo tak na žalovaném jako na povinném subjektu, aby v kontextu konkrétních skutkových okolností posoudil, zda posuzovaný případ tento pojem naplňuje, či nikoli, a to v souladu s účelem, který je v § 17 informačního zákona sledován. Pokud povinný subjekt žádá úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání, musí odůvodnit, proč nejde o běžné vyhledávání, resp. v čem je vyhledávání žádaných informací mimořádně rozsáhlé. V oznámení o požadované úhradě tedy povinný subjekt musí v souladu s § 17 odst. 3 informačního zákona vymezit, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady vyčíslena, a to nejen poukazem na jednotkovou sazbu a počet hodin vyhledávání informace, ale též sdělením, v čem mimořádný rozsah vyhledávání spočíval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016-25). Povinný subjekt tudíž musí mj. alespoň rámcově uvést, jaké jednotlivé úkony jsou pro vyhledání informace zapotřebí.“
46. Současně soud odkazuje na komentářovou literaturu, která „mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“ definovala následovně: „[o] mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se pak bude jednat tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. O zvýšenou aktivitu povinného subjektu se bude jednat typicky tehdy, jestliže zaměstnanec pověřený vyřízení žádosti nebo zaměstnanci, kteří se na vyřízení žádosti podílejí, budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledání informací (vyřizování žádosti).“ (Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1020) (pozn. soudu – potvrzení dodáno soudem)
47. Městský soud se s názorem NSS ztotožnil. Je proto nyní na místě zkoumat, zda žalovaný dostal povinností, které uvedl NSS ve výše citovaném rozsudku. Soud připomíná, že samotný údaj o času potřebném pro vyřízení žádosti o informace je irelevantní. Současně s ním je totiž nutné vzít v potaz další skutečnosti, jako jsou personální kapacity povinného subjektu a charakter vyhledávací činnosti.
48. Žalovaný v předmětném Oznámení jako hlavní důvod mimořádné rozsáhlosti vyhledávání uvedl, že žalobce požadoval vydání nikoli konkrétních dokumentů (např. označených spisovou značkou, číslem jednacím, identifikací podacího čísla apod. – tedy přesně konkretizovaných dokumentů), ale že svou žádost specifikoval „obecně“ jako celou množinu dokumentů v určitém časovém úseku několika let. Bylo tedy nutné požadované dokumenty vyhledat pomocí kódů požadovaných dokumentů ve stavebním programu stavebního úřadu, otevřít jednotlivé případy, provést kontrolu vypravení (tj. vyloučení neodeslaných dokumentů), dokumenty identifikovat a shromáždit vždy s přihlédnutím k požadovanému časovému období žadatele, přičemž žalovaný poukázal na to, že z opatrnosti, aby vyloučil chybovost či neúplnost poskytované informace, postupoval při vyhledání dokumentů po jednotlivých letech, nikoli zadáním celého časového úseku vymezeného žadatelem. Přitom zdůraznil, že jde o činnost povinného subjektu nad míru obvyklou, která není součástí běžné

náplně práce povinného subjektu. K vlastnímu vyhledávání uvedl, že pověřený zaměstnanec povinného subjektu bude muset odložit výkon svých obvyklých pracovních úkolů, aby se mohl věnovat vyřízení požadavku žalobce. Poukázal přitom rovněž na svou personální vybavenost a důsledky z toho plynoucí, tj. odložení vyřizování agendy, jež tvoří jádro jeho činnosti.

49. Žalobce závěry žalovaného uvedené v Oznámení zpochybnil, soud však žalobci nepřisvědčil. Naopak dospěl k závěru, že žalovaný správně vyhodnotil, že žádost žalobce o poskytnutí „informace v rozsahu kopií“

a) oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a

b) rozhodnutí o změně stavby před dokončením

ve všech věcech, ve kterých takto postupoval a rozhodl Úřad městské části Praha 12, odbor výstavby, a to za dobu od 1.1.2021 do dnešního dne.“, je jen typově formulovaná. Jde o žádost o souhrnnou informaci, kterou povinný subjekt musí „poskládat“ z jemu dostupných dílčích (primárních) informací v jednotlivých spisech (obdobně rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2018, čj. 9 As 257/2017-46, č. 3848/2019 Sb. NSS, bod 24). Dle soudu žalobce pouze typově označil požadované dokumenty (oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutí o změně stavby před dokončením), kdy nejde o takovou identifikaci požadované informace, na základě které by žalovaný mohl žádost bez jakékoli námahy zpracovat a žalobci poskytnout jím požadované informace. Žalobce totiž požadovanou informaci nijak nespecifikoval, např. spisovou značkou, označením účastníka řízení či pozemku, podacím číslem, osobou referenta, ulicí, stavbou nebo číslem popisným. Žádný ze žalobcem sdělených parametrů žádosti neodkazuje na konkrétní oznámení nebo rozhodnutí, nýbrž pouze na množinu situací ohraničených jejich typovým vymezením. Soud nepochybuje o tom, že žalovaný nemohl požadovanou informaci vzhledem k jejímu typovému vymezení jednoduše vyhledat v interním informačním systému, jelikož jeho informační systém neumožňoval vyhledávat napříč všemi spisy pouhým zadáním jednoho hesla, obecného názvu dokumentu, nebo zadáním ustanovení, kterého se dokument týká. Soud neshledal, že by se právě uvedené jakkoli přičilo požadavku na restriktivní výklad ustanovení, které omezují svobodný přístup k informacím. Soud také dospěl k závěru, že žalovaný v Oznámení ze dne 7. 11. 2024 náležitě předeštel, jaké činnosti bude zapotřebí vykonat, a jaké to bude mít vliv na jeho chod. Při tomto posouzení soud přihlédl zejména k personální obsazenosti žalovaného a nutnosti odložit zpracovávání běžné agendy žalovaného. Soud se pro výše uvedené ztotožnil s právním názorem žalovaného, že čtyři a čtvrt hodiny práce pověřeného zaměstnance žalovaného lze považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Soud proto uzavírá, že žalovaný unesl svou povinnost ve smyslu rozsudku 1 As 281/2020, bod 28, odůvodnit, proč se jednalo o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, a nešlo tedy o vyhledávání běžné.

50. Soud se dále zabýval tvrzením žalobce, že žalovaný by měl mít ve 21. století možnost jednoduše vyhledat požadované informace, resp. že by měl s nimi disponovat v rámci svého systému, neboť jde o součást jeho agendy.

51. Obdobnou otázkou se NSS zabýval v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, č. j. 8 As 244/2018-82, v němž dospěl k závěru, že povinný subjekt (tehdy Nejvyšší soud) nemusel disponovat takovým vnitřním informačním systémem, při jehož použití by bylo velmi jednoduché vyhledat tehdy požadovaný okruh rozhodnutí (definovanou množinu usnesení o ustanovení

zástupce z řad advokátů pro dovolací řízení). Tato funkcionalita vnitřního informačního systému Nejvyššího soudu nepředstavovala nezbytnou podmínku pro řádný výkon funkce povinného subjektu. NSS dodal, že rezignace na řádné vedení a rozvoj interních evidencí či databází nemůže představovat nástroj, prostřednictvím něhož by se povinné subjekty mohly vyhýbat poskytování informací s odkazem na nutnost mimořádně rozsáhlého vyhledávání a současně požadovat finanční úhradu ze strany žadatelů. Takový postup by představoval nepřípustný zásah do práva na informace. Z uvedeného rozsudku dále vyplývá, že neumožňuje-li vnitřní informační systém povinného subjektu vyhledat na základě konkrétního kritéria požadované informace (rozhodnutí), u nichž není nezbytně nutně dána potřeba samostatné a dále podrobněji strukturované evidence, je vyhledávání takových informací (rozhodnutí) v jednotlivých spisech povinného subjektu mimořádně rozsáhlým ve smyslu § 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

52. Povinný subjekt současně nemůže požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, pokud informací disponuje nebo má povinnost jí i bez žádosti disponovat (rozsudek 9 As 257/2017).
53. S ohledem na tato východiska soud zhodnotil, zda bylo na místě, aby žalovaný samostatně a strukturovaně evidoval žalobcem požadované dokumenty.
54. Žalobce má za to, že neexistence souboru informací, či rychlého a snadného přístupu k nim, ovlivňuje zákonnost rozhodnutí žalovaného, jelikož může docházet k porušování legitimního očekávání a rovnosti účastníků správních řízení u něj vedených.
55. Žalovaný uvedl, že není v silách státní správy vést ucelenou evidenci v elektronické podobě. Z tohoto důvodu pak není možné k vyhledání informací použít automatizovaný informační systém. Současně žalovaný nesouhlasil s tím, že by porušoval zásadu zákonnosti a zásadu legitimního očekávání a rovnosti. Systémy, které využívá jsou totiž primárně určeny k plnění jeho povinností jako např. povolování, kontrola a vymáhání dodržování pravidel pro výstavbu stavebních záměrů a užívání staveb.
56. Mezi účastníky je nesporné, že žalobcem požadovaná oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutí o změně stavby před dokončením jsou úkony, které spadají do agendy žalovaného. Žalovaný těmito „primárními“ informacemi, byť v nezpracované podobě, disponuje. Žádný právní předpis mu ovšem nestanovuje povinnost samostatně evidovat tento druh dokumentů ve speciálním seznamu. Žalovaný má tudíž toliko obecnou povinnost evidence a archivace těchto dokumentů v jednotlivých spisech. Přitom je primárně na žalovaném, jaká kritéria bude v rámci své činnosti sledovat při plnění svých zákonných povinností. Žalovaný však nemá povinnost vést samostatnou a strukturovanou evidenci, v níž by mohl snadno a rychle vyhledat právě žalobcem požadované dokumenty. Nemohl je proto ani „snadno“ poskytnout žalobci. S ohledem na tento závěr není možné po žalovaném požadovat, aby jeho vnitřní databáze obsahovala funkcionalitu rychlého strojového vyhledání žalobcem požadované informace. Žalovaný takovou funkci nutně nepotřebuje pro řádný výkon své běžné agendy, neboť je nutné zdůraznit, že jádro činnosti stavebních úřadů spočívá v jiných činnostech než ve vyhledávání informací ve smyslu informačního zákona. Žalobci však je možné přisvědčit v tom, že by vyhledávání dokumentů zadáním jejich typového označení bylo vítané.

57. Na právě uvedeném nic nemění ani domněnka žalobce, že žalovaný měl ke zjednodušení vyhledávání využít moderních vyhledávačů, např. v podobě umělé inteligence (AI). Shodnou námitkou ve věci shodných účastníků se zabýval zdejší soud i v rozsudku ze dne 8. 9. 2025, 18 A 11/2025–45, s jehož závěry se soud v nyní projednávané věci plně ztotožnil, když ani jedenáctý senát tuto námitku důvodnou neshledal.
58. K této námitce žalobce u jednání navrhl důkazy, které soud při tomto jednání také provedl. Městský soud předesílá, že zdejší soud již na konci roku 2023 konstatoval, že je obecně známou skutečností, že ChatGPT ve své verzi 3.5 není spolehlivým zdrojem faktických informací, a proto jeho odpověď na dotaz týkající se skutkových otázek není důkazním prostředkem způsobilým k prokázání skutkového stavu (srov. rozsudek ze dne 9. 11. 2023, čj. 10 A 99/2023-73). Žalobce netvrdil, že by v aktuálně bezplatně dostupné verzi tohoto software (*pozn. soudu:* modul GPT-5), který použil k vytvoření „důkazu“, došlo k tak výraznému posunu v kvalitě zprostředkovaných výstupů, že by tyto bylo možné bez dalšího užít jako důkaz. Navzdory nedostatku takového odpovídajícího tvrzení soud k výše uvedenému dodává, že mu není z úřední činnosti známo, že by správní soudy v poslední době zacházely s výstupy z ChatGPT jako s plnohodnotnými důkazními prostředky. Naopak dle mínění soudu je nadále obecně známou skutečností, že tyto výstupy nejsou ani nyní natolik dokonalé, že by byly způsobilé prokázat skutkový stav věci. O tom ostatně svědčí i obsah žalobcem předložené odpovědi na prompt ve znění *„jaký je rozdíl mezi technologiemi spravující databáze veřejné správy v roce 2019 a 2025?“* ChatGPT sice zpracoval přehledovou „analýzu“ volně dostupných dat, které dohledal na webu, avšak šlo pouze o vesměs obecně pochvalné či pozitivní shrnutí o tom, že technologie užívané ve veřejné správě se ve světě vyvíjejí. Mimo rámec nynějšího případu ovšem tento důkazní prostředek pracuje i s použitím blockchainu ve veřejné správě či digitální identity např. v Estonsku. Toto je dle soudu jednak známkou toho, že žalobcův prompt nebyl dostatečně vymezen ve vztahu k tomu, co zamýšlel žalobce prokázat (nedostatečnost informačního systému žalovaného), jednak toho, že nástroje, jakým je i ChatGPT, zpravidla pracují se všemi informacemi na webu, aniž rozlišovaly zdroje relevantní pro zodpovězení toho kterého dotazu. Soud nemůže pominout ani to, že z žalobcem předložených listin není patrné, zda prompty zadával ze svého „personalizovaného“ účtu v ChatGPT, ani to, jaké prompty zadal do toho samého vlákna v předcházející „komunikaci“ s ChatGPT. I tyto faktory mohou významně ovlivnit následné výstupy, o nichž se žalobce domníval, že by mohly sloužit jako způsobilý důkazní prostředek. Z druhého promptu pak vyplývá pouze obecná informace o tom, jak ChatGPT vysvětluje úředníkovi, že umělá inteligence může být vnitřní součástí databázového systému ve veřejné správě. Z uvedeného však nelze v žádném případě dovodit, že žalovaný byl povinen umělou inteligenci při vyhledávání žalobcem požadované informace využít, a že to v daném konkrétním případě vnitřní informační systém žalovaného umožňoval.
59. Zásadní význam pro posouzení nynější věci nemají ani žalobcem předložené články Digitální a informační agentury z portálu *data.gov.cz* s názvy: *„Data jsou základem lepších služeb veřejné správy i digitalizace“* a *„Projekt Digitální a informační agentury pomůže úřadům zlepšit správu dat“*. Dle mínění soudu tyto články obsahují koncepční úvahy o efektivní práci s daty, doplněné např. poukazem na to, že je žádoucí, aby stát našel způsob, jak finančně podpořit práci s otevřenými daty. Nejde tedy o žádný relevantní audit veřejné správy, který by nadto mohl – v kontextu nynějšího případu – prokázat nedostatečnost vnitřního informačního systému, který žalovaný použil ke zpracování žalobcovy žádosti.

60. Soud nezpochybnuje, že v dnešní době existují (a to i díky umělé inteligenci) propracované vyhledávací nástroje. Subjektivní představy a přání žalobce o tom, jak by v roce 2025 měl vypadat vnitřní informační systém žalovaného, jistě odpovídají soudobým ideálním možnostem informačních technologií. Soud vnímá také to, že NSS v rozsudku 8 As 244/2018, část III.B, nastolil trend potřeby zdokonalování vnitřních informačních systémů, které by neměly ustát na tom, že správní orgány v nich pouze „vedou“ spisovou službu. Soud také rozumí potřebě další automatizace, strojového vyhledávání či prediktivních analýz, které v budoucnosti mohou představovat běžné nástroje pro optimalizaci práce a odbřemenění správních orgánů či soudů od úkolů, mezi které patří např. i poskytování informací.
61. Každodenní praxe správních orgánů, ale i soudů, se však drasticky liší od těchto vzletných ideálů, na které žalobce poukazoval u jednání. Veřejná správa pracuje mj. s neveřejnými daty či osobními údaji třetích osob, které nemůže mechanicky zpracovávat za pomoci nyní široce dostupných cloudových nástrojů umělé inteligence. Nejedná se pouze o údaje, které účastníci správního řízení poskytnou dobrovolně (např. v řízení o žádosti), ale také o údaje, které veřejná správa zjišťuje z úřední povinnosti. Takový postup by ohrozil zásadní požadavek na neveřejnost správního či soudního řízení (mimo ústní jednání). Neuspokojivé dořešení těchto otázek podstatných pro nakládání s neveřejnými informacemi či osobními údaji účastníků řízení může být legitimním důvodem, proč žalovaný neměl a zatím nemá k ruce oficiální systém fungující mj. na bázi volně dostupné umělé inteligence. Při své úřední činnosti pak nemůže používat neproověřené a neschválené programy třetích stran. Jejich použití by mohlo porušit zásady správního řízení i práva jeho účastníků. Hrozil by únik jinak veřejně nedostupných informací (srov. § 49 odst. 2 správního řádu), vyzrazení osobních údajů, případně zásah do zákonem chráněných osobnostních práv.
62. Nelze přehlédnout, že v současné době skutečně dochází k rozkvětu nástrojů umělé inteligence. Dle mínění soudu ovšem tato technologie dosud nedosáhla takové úrovně rozvoje, že i pokud by byla integrována do stávajících informačních systémů lokálně (tzn. bez potřeby zasílat data na tzv. cloudy, v důsledku čehož by nedošlo k ohrožení neveřejnosti správního řízení), bez dalšího není možné považovat výsledky jejího vyhledávání za pravdivé a spolehlivé. O rezervách a nedostacích v těchto soudobě dostupných technologiích svědčí mj. již citovaný rozsudek 10 A 99/2023. Pokud není jisté, že by žalobcem kýžená technologie umožnila pravdivě zpracovat jeho žádost o informaci a takřka v okamžiku v databázi žalovaného vyhledat jím definovanou množinu oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutí o změně stavby před dokončením, nemohl mít ani žalovaný povinnost integrovat do jeho vyhledávacího systému takovou funkcionalitu, resp. nemohl být za nedodržení takové povinnosti stíhán důsledkem v podobě nemožnosti požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
63. Výtka žalobce, že povinný subjekt, tj. stavební úřad měl v roce 2025 mít takhle zdokonalený vnitřní informační systém, působí absurdně za obecně známé situace, v níž se správní orgány, ale i soudy (společně orgány veřejné moci), běžně potýkají s nečekanými a někdy i déletrvajícími výpadky služeb nejen jejich letitých informačních systémů (např. propojení se systémem datových schránek), výpadky připojení k internetu či pomalým a poměrně vyčerpávajícím rozběhem nových technologií (za všechno pak stojí odkaz na digitalizaci stavebního řízení, která v nedávné době vyčerpala právě stavební úřady).

64. Potenciál nástrojů umělé inteligence je nesporně veliký, a to i pokud jde o racionalizaci práce ve vnitřních informačních systémech správních orgánů, avšak požadavek žalobce, aby žalovaný použil nové technologie na vyhledávání v datech (spisech), které zakládal již před několika lety, tedy ještě v době před rozkvětem těchto nových technologií, působí další problémy. Migrace dat mezi starými a event. novými systémy zpravidla vyvolává složité situace „správnosti“ a „úplnosti“ údajů přeložených do nových databází či informačních systémů.
65. Jakkoli tedy soud nepochybně, že vnitřní informační systém žalovaného mohl za ideální konstelace již nyní nabízet lepší nástroje pro správu a vyhledávání dat, resp. že by mohl být funkčnější, v kontextu žalobní argumentace soud neshledal tak intenzivní potřebu aplikace nových technologií, že by žalovaný používáním dosavadního informačního systému rezignoval na vývoj informačních technologií.
66. V důsledku právě uvedeného nemohla být nezákonná ani výzva k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, ani následné odložení žádosti. Soud konstatuje, že žalovaný určitě, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem obhájil náročnost vyhledávání ve svém informačním systému. Přesvědčivě popsal limity vnitřního systému i jeho fungování. Vlastní systém žalovaného není koncipován a naprogramován tak, aby dokázal jednoduše (automaticky) filtrovat údaje podle parametrů, které žalobce (obecně) vytyčil v žádosti. V rámci předběžného zpracování žádosti žalovaný identifikoval 55 jednotlivých záznamů možných řízení, které dle jeho vyhledávacích parametrů mohly obsahovat penzum žalobcem požadovaných informací. V systému postupně vyhledával dle více parametrů (klíčových slov). Výsledky následně manuálně třídil do jednotlivých let. Tímto způsobem dohledal množinu spisů, které mohly obsahovat požadované dokumenty.
67. Žalovaný by následně musel prvotně vyhledané spisy jednotlivě manuálně projít, identifikovat v nich oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutí o změně stavby před dokončením, a tyto zpracovat (pro účely jejich poskytnutí). Takový postup, vyžaduje-li „vícepráce“ po dobu několika hodin, jistě odůvodňuje zpoplatnění spojené s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním (srov. rozsudek 8 As 244/2018). Jakkoli by bylo možné uvažovat o tom, že informační systém, v němž pracuje žalovaný, není dokonalý, „manuální“ vyřizování žalobcovy žádosti nelze považovat za obstrukci či nástroj k vyhýbání se poskytování informací s odkazem na nutnost mimořádně rozsáhlého vyhledávání. Žalovaný účelově nevytvářel bariéry ztěžující přístup k požadovaným informacím. Musel pracovat se systémem, jímž ke správě a evidenci řízení disponují stavební úřady. S tím pak souvisí i námitka žalobce, ve které poukazuje na to, že žalovaný patří mezi velké pražské úřady, což doložil u jednání výpisem z webových stránek žalovaného. Soud však shodně se žalovaným dospěl k závěru, že velikost povinného subjektu při posuzování žádosti nemá v projednávané věci žádný vliv, a to i s ohledem na to, že žalovaný svou velikostí excesivně nevybočuje v porovnání s velikostí ostatních městských úřadů. I z výše citované judikatury navíc vyplývá, že je nutno posoudit konkrétní situaci povinného subjektu, neboť podstatné jsou podmínky u povinného subjektu a charakter posuzovaných informací. Navíc ani z předloženého důkazu nevyplývá, že by žalovaný disponoval tak velkou personální a technickou vybaveností k vyřizování žádostí informace, které by umožnily vyčlenit pracovníka po dobu 4,25 hodiny, aniž by to zasáhlo do jeho běžné agendy.
68. Městský soud se následně zabýval námitkou, že není možné požadovat úhradu za to, že povinný subjekt bude zjišťovat, zda jsou v jeho systémech vůbec nějaká rozhodnutí, jež by

odpovídala požadavku žadatele. Žalobce námitku vznesl s odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2024, č. j. 5 A 36/2022-34, ve kterém soud řešil skutkově obdobný případ. Jedenáctému senátu je tento rozsudek znám, avšak považuje za nutné zdůraznit, že nemá povinnost vycházet z jeho závěrů, neboť jde o rozsudek jiného senátu městského soudu, který se netýká téže věci, tento rozsudek nevydal ani nadřízený soud v řízení o kasační stížnosti, a pro rozhodování v nyní projednávané věci proto není závazný.

69. I při vypořádání této námitky dospěl jedenáctý senát ke shodnému závěru jako osmnáctý senát, který jak soud již uvedl, vypořádával některé shodné námitky shodných účastníků v rozsudku č. j. 18 A 11/2025–45. I jedenáctý senát rozumí úvahám pátého senátu, který bez dalšího vycházel z důvodové zprávy k novele zákona o svobodném přístupu k informacím č. 61/2006 Sb., a na jejím základě vyslovil, že úhradu za mimořádně složité vyhledávání nelze požadovat, pokud není jisté, že povinný subjekt disponuje požadovanými informacemi. Jistě si lze představit, že by bylo nezákonné vyžadovat úhradu za mimořádně složité vyhledávání informací v situaci, v níž by bylo nanejvýš pravděpodobné, že povinný subjekt nemá požadovanou informaci. Potud jedenáctý senát se závěry pátého senátu souhlasí. Výzva k úhradě by neobstála, např. pokud by bylo již na základě samotného obsahu žádosti možné dovodit, že se žadatel domáhá informací, jež nejsou v působnosti povinného subjektu. Bylo by absurdní, pokud by např. živnostenský úřad vyžadoval úhradu za mimořádně složité vyhledávání informací, které se týkají výlučně stavebního řízení. Po žadateli o informace nelze požadovat úhradu za vyhledávání informací, jimiž povinný subjekt z povahy věci nemůže vůbec disponovat, byť by i povinný subjekt za účelem vyhledání těchto informací vynaložil mimořádné úsilí. Právě na tyto situace by bylo možné aplikovat závěry obsažené v bodech [20] a [21] rozsudku 5 A 36/2022.
70. Nyní projednávaná věc se však od výše zmíněné situace liší, neboť žalobce požadoval informace, které se k působnosti povinného subjektu vztahují. Z ničeho totiž nelze dovozovat, že by stavební úřad nedisponoval oznámeními o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutími o změně stavby před dokončením, které sám vydával. To ostatně netvrdil ani žádný z účastníků. Jedenáctý senát proto dospěl k závěru, že s ohledem na odlišnost konkrétní situace v nyní projednávané věci nemohl aplikovat závěry rozsudku 5 A 36/2022, body [20] a [21]. Z níže uvedených důvodů se proto od nich odchyluje.
71. Jedenáctý senát poukazuje na vlastní změnu § 17 odst. 1 informačního zákona, k níž se vztahuje důvodová zpráva k novele č. 61/2006 Sb. Zmíněný § 17 odst. 1 před touto novelou zněl:

Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s vyhledáváním informací, pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

Po novele č. 61/2006 Sb. toto ustanovení zní následovně:

Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

72. Tato novela tedy dle jedenáctého senátu upravovala nastavení situací, v nichž povinný subjekt může vyžadovat úhradu za poskytnutí informace. Zatímco ve znění před novelou mohly povinné subjekty vyžadovat úhradu vždy (limitovala je jen výše nákladů spojených

s vyhledáváním a s dalšími vyjmenovanými úkony), podle novelizovaného znění mohou požadovat kromě úhrady za vyjmenované úkony i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Optikou této změny je třeba též číst důvodovou zprávu k novele. V ní zákonodárce uvedl, že:

Nejčastější chybou, které se správní orgány dopouštějí, je špatná interpretace § 17 odst. 1, který stanoví, že výše úhrady nesmí mimo jiné přesáhnout náklady spojené s vyhledáním informací. Do celkové výše úhrady však byly často započítávány např. také náklady na vznik informace samotné (např. na vznik informačního systému) nebo náklady na zjištění, zda povinný subjekt informací vůbec disponuje, což vedlo k účtování nepřiměřených částek za poskytnutí informace.

73. Z důvodové zprávy ani z § 17 odst. 1 ale neplyne, že by záměrem zákonodárce bylo zcela vyloučit možnost účtovat náklady na zjištění, zda povinný subjekt informací disponuje. Novelu je třeba interpretovat tak, že zamezila tomu, aby povinné subjekty v běžných situacích (které nevyžadují mimořádně rozsáhlé vyhledávání) účtovaly náklady na vyhledávání informace. Pokud však o mimořádně rozsáhlé vyhledávání jde, může povinný subjekt požadovat i úhradu nákladů na vyhledávání.
74. Změny doznaly i zbylé odstavce § 17, avšak tyto změny nejsou pro posouzení tohoto případu určující. Dle soudu z ničeho neplyne, že povinný orgán musí předem vždy vědět jakými informacemi disponuje. Jiná situace by samozřejmě nastávala, pokud by šlo o jednoduché dotazy, které povinný orgán může zodpovědět bez nahlédnutí do interních evidencí či již jen po letmém náhledu do některého ze spisů. V takovém případě lze připustit, že povinný orgán před vydáním výzvy k úhradě dle § 17 musí vědět, jaké informace má k dispozici, resp. zda žádané informace vůbec má. Je však nutné zdůraznit, že v těchto případech povinný subjekt zpravidla nebude vyžadovat úhradu, jelikož nepůjde o mimořádně složité vyhledávání, tedy za předpokladu, že nepůjde o kvantitativně složitý dotaz. Taková situace ale v nyní projednávané věci nenastala.
75. Za mylnou však soud považuje představu, že povinný orgán vždy – a to i ve složitých a komplexních případech – ví, že žádanou informací disponuje, ještě před tím, než provede vlastní mimořádně rozsáhlé vyhledávání, které je předmětem úhrady. Tak tomu je zejména u žádostí o poskytnutí informací, v nichž žadatel informací, o kterou žádá, vymezí hned za pomoci několika různých kritérií (např. „poskytněte mi všechny meritorní rozhodnutí ve věci péče o nezletilé, v nichž šlo o nezletilé ve věku od 14 do 15 let, současně se netýkaly péče o kluky a úspěšný ve sporu byl otec. Tato rozhodnutí žádám, pokud možno, v neanonymizované podobě“), která však nejsou samostatně sledována a informace nejsou (ani nemusí být) podle nich v interních systémech povinného subjektu evidovány a nejsou tedy podle nich ani jednoduše tříditelné a tedy dohledatelné. Logikou rozsudku 5 A 36/2022 by povinný subjekt v takových složitých případech musel plošně vynakládat nemalé úsilí, aby zjistil, že existuje alespoň jedno rozhodnutí, které splňuje kritéria vymezené žadatelem, a to vždy ještě předtím než žadateli adresuje výzvu k úhradě za mimořádně složité vyhledávání informací. Jinak řečeno, fakticky by byl nucen v úplnosti realizovat ono mimořádně rozsáhlé vyhledávání, aby jeho prostřednictvím zjistil, že informací spadající do rozsahu a předmětu žádosti nedisponuje. Pokud by se po výzvě k úhradě žadatel z jakéhokoli důvodu rozhodl, že neuhradí částku, kterou povinný subjekt po něm požadoval, veškeré apriorní úsilí a práce na straně povinného subjektu by byly zbytečné. Instrument úhrady dle § 17 informačního zákona by v takových případech ztratil svůj smysl, jímž je, aby se žadatel, který položil

složitý dotaz, podílel na nákladech, které povinný subjekt musel vynaložit k zpracování jeho žádosti.

76. Soud považuje pro projednávanou věc za zásadní, že povinný subjekt neporušil ani neobcházel § 17 informačního zákona, který chrání žadatele před tím, aby povinné subjekty vyžadovaly úhradu za *jakékoli* vyhledávání informací, příp. *neúměrnou* úhradu za mimořádně složité vyhledávání. V této kauze totiž ještě předtím, než žalovaný zjistil a žalobci sdělil, že mu bude moci vyhovět – provedl prvotní vyhledávání mezi věcmi, v nichž se mohly nacházet žalobcem požadované informace. Popsal jak metodologii vyhledávání informací, tak množství spisů, které musí „projít“ za účelem zjištění a poskytnutí *ucelené* a *pravdivé* odpovědi na žalobcův dotaz. Srozumitelně vysvětlil i metodologii jeho postupu, na níž soud neshledal žádné zřejmé vady. Takový postup soud považuje za zcela dostačující.
77. Žalovaný postupoval správně, pokud nejprve identifikoval všech 55 spisů, ve kterých se mohly „nacházet“ žalobcem požadované dokumenty, a až poté vyzval žalobce k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání jím požadovaných informací. Nejde tedy o situaci, v níž by žalobce ve výsledku platil za něco, co mu ani nemůže být poskytnuto. Vyhledávání je v této věci spojeno s faktickou nutností mechanicky otevřít a projít, resp. prostudovat každý předem identifikovaný spis, z něhož pak žalovaný – podle toho, zda informaci dle žalobcem vymezených kritérií najde – vykopíruje požadovaný dokument. Za zcela pochopitelné považuje soud i to, že z výsledku prvotního vyhledávání bylo nutné vyloučit neodeslané dokumenty. Pod mimořádně rozsáhlé vyhledávání lze totiž podřadit nejen čas strávený vyhledáváním žádaných informací, ale také písemné zpracování vyhledaných informací, resp. čas nutný k třídění (vyloučení) informací (srov. nález III. ÚS 3339/20, bod 35.). Žalobce požadoval toliko oznámení o zahájení řízení o změně stavby před dokončením a rozhodnutí o změně stavby před dokončením, jež žalovaný skutečně vydal. Vlastní vyhledávací a třídící činnost žalovaného tedy v plné míře sloužila k tomu, aby žalobci poskytl úplné a pravdivé informace. Neposkytnutí pravdivé informace je totiž samostatným důvodem k podání žaloby (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2024, čj. 14 A 119/2023-45, a tam citovanou judikaturu NSS). Žalovanému proto nelze vytýkat, že byl při poskytování požadované informace důsledný, i pokud by s tím byla spojena mimořádná náročnost vyhledávání.
78. Soud se dále zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti vypočtené částky k úhradě nákladů, neboť dle žalobce nelze zjistit, jak a na základě jakých skutečností k tzv. hodinové sazbě vůbec povinný subjekt dospěl.
79. Ze správního spisu soud zjistil, že žalovaný (povinný subjekt dle informačního zákona) odůvodnil výši úhrady s ohledem na práci, již bude nutné vynaložit pro splnění požadavku žalobce. Rozsah těchto činností a jejich druh popsal v Oznámení o požadované úhradě ze dne 7. 11. 2024 sp. zn. P12 124426/2024 OKT, INF 108/2024. Soud tyto úkony popsal v části „*správní spis*“ tohoto rozsudku. Žalovaný poté stanovil částku 1 062 Kč, která představuje náklady vyhledání těchto dokumentů (v širším slova smyslu), přičemž tato částka představuje čtyři a čtvrt hodiny práce pověřeného zaměstnance žalovaného vynásobené částkou 250 Kč dle čl. IV přílohy usnesení Rady městské části Prahy 12, č. R-049-003-19, která je veřejně dostupná na internetových stránkách žalovaného.
80. Pokud jde o časovou náročnost zpracování žalobcovy žádosti, od které se výše požadované úhrady za poskytnutí informace odvíjí, je patrné, že pro její zdůvodnění žalovaný využil tzv.

kvalifikovaný odhad (srov. již citovaný nálezn III. ÚS 3339/20). Žalovaný nejprve zjistil, že pro získání žalobcem požadované informace bude třeba projít 55 jednotlivých spisů. Následně v rámci zkušební vzorku za hodinu práce manuálně vyhledával ve 25 spisech, identifikoval v nich požadované informace a roztřídil je. Kvalifikovaným odhadem pak přepočtl, že vyhledávání zabere celkem 4,25 hodiny. Soud zdůrazňuje, že při této časové dotaci připadá na „prohledání“ a „zpracování údajů“ v jednom spisu v průměru 2,4 minuty nepřetržité práce. Průměrná doba na získání a zpracování relevantních informací se soudu nejeví zjevně nepřiměřenou nebo nadhodnocenou. Časový rozsah vyhledání a zpracování žádosti proto soud považoval za adekvátní.

81. Soud předpokládá, že vyhledávání by prováděl zaměstnanec žalovaného ve své pracovní době. Ostatně není podmínkou mimořádnosti vyhledávání, aby pověřená osoba tuto činnost vykonávala v rámci přesčasů, nebo že by žalovaný musel za účelem zpracování žádosti najmout nového zaměstnance. Podmínkou je, aby vyhledávání nadměrně nezatěžovalo povinný subjekt nad rámec jeho běžné agendy. Jelikož by zaměstnanec žalovaného musel na dobu 4,25 hodin přerušit své obvyklé činnosti související s realizací stavebního řízení, jde i dle soudu o mimořádně rozsáhlé zpracování dotazu žalobce. Po dobu více než poloviny pracovní doby by tento zaměstnanec musel odložit činnosti související s jeho pracovními povinnostmi.
82. Se žalobcem se nelze ztotožnit, pokud se domnívá, že mezi běžné úkoly referenta žalovaného, který je pověřen zejména dozorem a kontrolou probíhajících staveb, spadá i vyhledávání žalobcem požadované informace zpětně za období téměř tří let. Vycházejí z výše uvedených skutečností je soud přesvědčen o tom, že pro povinný subjekt je práce související s vyřizováním žádosti o informace po dobu 4,25 hodin významně zatěžující. Takovou činnost, kterou po něm vyžadoval žalobce, již nelze chápat jako běžnou službu veřejnosti, resp. nijak nezatěžující součást jeho obvyklé agendy.
83. Proto soud shledal, že žalovaný svůj postup při vyhledávání a shromažďování požadovaných informací určitě, srozumitelně a přezkoumatelně obhájil. Dostatečně také vyložil, na základě jakých skutečností a jakým způsobem vyčíslil v tomto případě výši úhrady. Plně dostal své povinnosti alespoň rámcově uvést, jaké jednotlivé úkony jsou pro vyhledání informace zapotřebí, kolik času na vyhledávání informace bude potřeba a v čem spatřuje jeho mimořádnost, resp. proč nejde o běžné vyhledávání. Dle soudu rozhodně – i s ohledem na poměrně nízkou částku požadované úhrady – nejde o žádné odrazování žalobce od vyžadování informací či snad dokonce v bránění ve výkonu jeho ústavně zaručeného práva (srov. rozsudek 1 As 281/2020, v němž povinný subjekt vyzýval k úhradě ve výši přes 47tis. Kč).
84. Soud tedy s ohledem na výše uvedené shrnuje, že žalovaný mohl vyzvat žalobce k úhradě vypočtených nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání. O tomto postupu ho řádně vyrozuměl a poučil jej, že pokud tyto náklady do 60 dnů od doručení výzvy neuhradí, žádost odloží podle § 17 odst. 5 informačního zákona. Žalobce požadovanou částku ve stanovené lhůtě nezaplatil, žalovaný tedy zcela v souladu s poučením žalobcovu žádost správně odložil.

Závěr a náklady řízení

85. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

86. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému nevznikly žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti. Soud proto ve výroku II. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. září 2025

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu